

## Polsce nie grozi kryzys walutowy

Raport Money.pl o deficycie na rachunku obrotów bieżących

Autor: Arkadiusz Droździel

Wrocław, 8 kwiecień 2008

Money.pl

**W 2007 roku deficyt na rachunku obrotów bieżących wyniósł prawie 43,5 miliarda złotych, wynika z najnowszych danych NBP. To więcej niż wynosił dotychczasowy rekord z 2000 roku, gdy ujemne saldo na rachunku obrotów bieżących osiągnęło poziom 43,3 mld złotych.**

Jeszcze mniej optymistycznie wyglądają te dane wyrażone w walutach obcych. I tak w przypadku euro deficyt w 2007 roku wyniósł 11,5 mld, zaś w ujęciu dolarowym ponad 15,7 miliarda. Dotychczas rekordowe poziomy oscylowały odpowiednio: około 10,7 mld euro oraz 10 mld dolarów.

#### Saldo na rachunku obrotów bieżących w latach 2000-2007 (mln)

Waluta	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
EUR	-11499	-7283	-3008	-8207	-4108	-5399	-6006	-10788
PLN	-43437	-28310	-12014	-37553	-17870	-20432	-21783	-43310
USD	-15794	-9200	-3705	-10118	-4599	-5009	-5376	-9981

źródło: NBP

#### Czy powinniśmy się zacząć bać?

Zdaniem Alfreda Adamca, głównego ekonomisty Noble Banku, obecny poziom deficytu na rachunku obrotów bieżących nie zagraża jednak stabilności polskiej gospodarki.

*- W 2007 roku deficyt w obrotach bieżących wyniósł 3,6 proc. PKB. To niewiele zważywszy na fakt, że według ekonomistów, dopiero po przekroczeniu poziomu 8 proc. wzrasta zagrożenie wystąpienia kryzysu finansowo - walutowego, podkreśla Adamiec.*

**Bilans obrotów bieżących** to zestawienie rozliczeń wpływów z eksportu i wypłat za import towarów i usług, rozliczeń z tytułu dochodów tak firm inwestujących w Polsce, jak , a także wpływów i wypłat transferów bieżących (z podziałem na rządowe i pozostałe) oraz rozliczenie nie sklasyfikowanych obrotów bieżących, tj. kwoty skupu i sprzedaży walut wymiennalnych netto.

Z taką sytuacją mieliśmy do czynienia w 2000 roku, gdy deficyt na rachunku obrotów zbliżał się do granicznego poziomu. Według Adamca prawdopodobieństwo wystąpienia takiego scenariusza obecnie jest jednak bardzo małe.

*- Po pierwsze zmieniła się struktura polskiego eksportu - wysyłamy za granicę znacznie więcej dóbr o wysokim stopniu przetworzenia. Dzięki temu nasze relacje handlowe są coraz mniej podatne na zawirowania w innych krajach. Ponadto szerokim strumieniem płyną do Polski pieniądze unijne - wyjaśnia ekonomista.*

#### Rosyjska ropa i chińska tanioccha kopie dziurę

Analitik Noble Banku zwraca uwagę na jeszcze jeden aspekt, który pozwala spokojnie podchodzić do wielkości deficytu na rachunku obrotów bieżących.

- Deficyt jest głównie wynikiem bardzo dużych dysproporcji pomiędzy przychodami i rozchodami w relacjach tylko z dwoma krajami - Chinami i Rosją. W pierwszym przypadku nasz deficyt w handlu wynika z wielkiego napływu do Polski tanich dóbr konsumpcyjnych, zaś w drugim jest związany z importem surowców energetycznych - ropy naftowej oraz gazu ziemnego - tłumaczy Adamiec.

- Z pozostałymi partnerami mamy nadwyżki lub deficyty, ale na o wiele mniejszym poziomie - dodaje analitik.

Argumentacja ekonomisty Noble Banku ma potwierdzenie w liczbach. Według szczegółowych danych udostępnionych przez NBP za trzeci kwartał 2007 roku tylko z tymi dwoma krajami mieliśmy ujemny bilans na rachunku obrotów bieżących na poziomie ponad 34 mld złotych (cała wartość deficytu przekroczyła niewiele ponad 30 mld złotych).

## Saldo na rachunku obrotów bieżących z wybranymi krajami w latach 2004-2007

Kraj	2004	2005	2006	2007*
Białoruś	619	174	752	718
Chiny	-12 678	-15 600	-21 434	-20 609
Czechy	825	2 652	6 927	5 006
Francja	-7 503	-3 076	-1 811	-3 085
Japonia	-5 821	-5 688	-5 946	-5 143
Litwa	3 723	2 683	3 657	3 201
Niemcy	21 237	18 073	15 620	9 588
Rosja	-11 063	-13 300	-20 851	-13 673
Słowacja	-339	-178	496	229
Ukraina	6 006	6 853	10 060	9 229
USA	-118	523	-460	-1 150
Węgry	1 138	2 639	2 844	1 611
Wlk. Brytania	2 573	4 146	5 294	4 998
Włochy	-9 391	-6 006	-6 159	-4 928
<b>Ogółem</b>	<b>-39 781</b>	<b>-15 488</b>	<b>-34 185</b>	<b>-30 271</b>

\*-dane za trzy kwartały  
źródło: NBP

Podobnie wyglądała sytuacja w latach poprzednich. W 2006 roku deficyt w obrotach z Rosją i Chinami wyniósł ponad 42 mld złotych. Natomiast deficyt ogółem niewiele ponad 34 mld złotych. Tak więc z pozostałymi krajami osiągnęliśmy nadwyżkę na poziomie 8 mld złotych. Największy dodatni bilans w obrotach bieżących notujemy z Niemcami, Ukrainą,

Czechami oraz Wielką Brytanią.

## Dlaczego deficyt rośnie?

Największy wpływ na tak znaczny wzrost deficytu obrotów bieżących w 2007 roku miał prawie dwukrotny wzrost w porównaniu z 2006 rokiem deficytu handlowego. W 2007 roku różnica pomiędzy eksportem i importem wyniosła prawie - 42,7 mld złotych, gdy jeszcze 12 miesięcy wcześniej nie przekraczała 22 mld złotych.

Niekorzystnie na ubiegłoroczny bilans obrotów bieżących wpłynął także wzrost ujemnego salda dochodów - rozliczenie dochodów z tytułu inwestycji i wynagrodzeń pracowników wzrosło z - 29,4 mld zł w 2006 roku do ponad 35,1 mld złotych w 2007 roku.

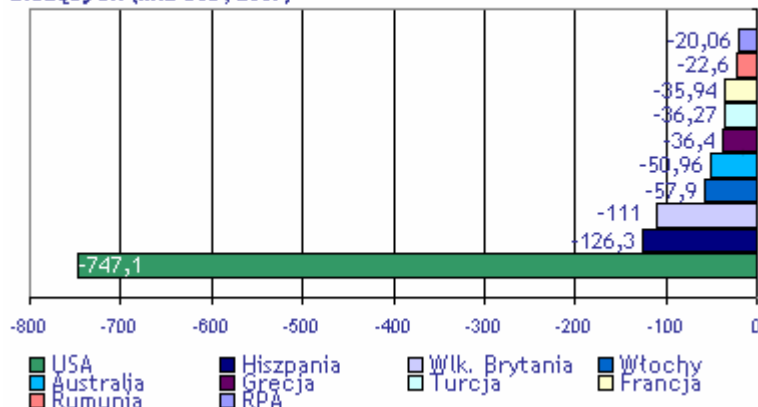
Wzrost deficytów z tytułu obrotów towarowych oraz rozliczeń dochodów został w jakimś stopniu zrekomensowany przez dodatnie saldo transferów bieżących, a w szczególności dzięki znacznej nadwyżce eksportu nad importem w usługach. W 2007 roku dodatnie saldo w pierwszym przypadku wyniosło ponad 23,5 mld złotych (rok wcześniej było to około 20,4 mld złotych). Jeszcze większy, bo prawie pięciokrotny wzrost nadwyżki w ciągu roku odnotowano w usługach - w 2007 roku eksport przewyższył import o prawie 11 mld złotych, gdy jeszcze w 2006 roku było to niewiele ponad 2,2 mld złotych.

## Amerykanie mają największą dziurę

Deficyt w obrotach bieżących amerykańskiej gospodarki jest największym na świecie. Ale tylko w wartościach nominalnych. W stosunku do PKB mieści się on na akceptowalnym poziomie - 5,4 procent. Także w przypadku Wielkiej Brytanii ujemny bilans na rachunku obrotów bieżących nie stanowi zagrożenia - jego relacja do PKB wynosi 4 procent. Jeszcze lepiej pod tym względem prezentują się Włosi. Pomimo, że mają czwarty pod względem wielkości deficyt, to w odniesieniu do PKB wynosi on jedynie 2,1 procent.

Tak spokojni nie mogą już jednak być odpowiedzialni za gospodarki Turcji, Hiszpanii, Grecji i Rumunii. W tych krajach nierównowaga na rachunku obrotów bieżących osiągnęła poziom alarmowy (w Turcji 7,5 proc.) lub już go przekroczyła (Hiszpania -9 proc., Grecja- 10,2 proc., Rumunia 14,3proc.).

## Kraje o największych deficytach w obrotach bieżących (mld USD, 2007)



źródło: CIA The Factbook

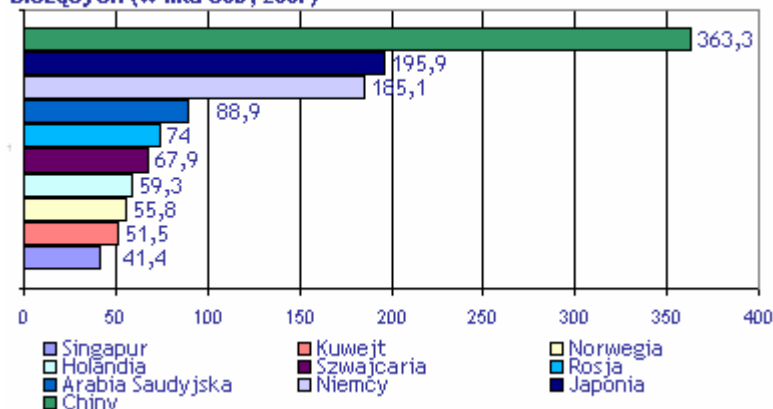
## Chiny na wielkim plusie

Według publikacji CIA *The World Factbook* spośród ponad 160 monitorowanych krajów około 100 ma ujemny bilans na rachunku obrotów bieżących. Pozostałe 60 posiada większą lub mniejszą nadwyżkę.

Niekwestionowanym liderem pod tym względem są Chiny, które w 2007 roku miały na plusie ponad 360 mld dolarów. Za Chińczykami uplasowali się Japończycy oraz Niemcy, których bilanse na rachunku obrotów bieżących zamknęły się w 2007 roku nadwyżką w wysokości, odpowiednio: prawie 196 i ponad 185 mld dolarów.

Na uwagę zasługują także wysokie pozycje w zestawieniu trzech małych europejskich krajów: Szwajcarii, Holandii i Norwegii.

## Kraje o największych nadwyżkach w obrotach bieżących (w mld USD, 2007)



źródło: CIA The World Factbook

Arkadiusz Drożdziel



Money.pl Sp. z o.o.

ul. Kościuszki 29, 50-011 Wrocław  
tel. +48 (71) 3374-260, faks +48 (71) 3374-270  
firma@money.pl, www.firma.money.pl

NIP 897-16-52-608, REGON 005983438